

Департамент культури, туризму, національностей та релігій
Запорізької обласної державної адміністрації
Комунальний заклад "Запорізька обласна бібліотека для дітей "Юний читач"
Запорізької обласної ради

Мови рідної скарби

До Дня української писемності та мови
Методичні рекомендації бібліотекарям

Запоріжжя, 2017

Мови рідної скарби. До Дня української писемності та мови: Методичні рекомендації бібліотекарям / укладач Л. В. Данилова. – Запорізька обласна бібліотека для дітей "Юний читач". – Запоріжжя, 2017. – 12 с.

Методичні рекомендації містять поради бібліотекарям щодо популяризації української мови серед дітей та сценарії заходів, які можуть бути використані при підготовці і проведенні заходів до Дня української писемності та мови.

Розраховано на бібліотечних фахівців та широке коло читачів.

Укладач
Комп'ютерна верстка
Відповідальний за випуск

Данилова Л. В.
Веселова Л. Г.
Данилова Л. В.

Для народу, що упродовж століть прагнув визнання, – мова не просто засіб спілкування, а найголовніша форма ідентифікації. На сьогодні, згідно з останніми даними, 77,8% громадян України – це етнічні українці. Із них 85,2% вважають своєю рідною мовою українську. 10 стаття Конституції України гарантує забезпечення всебічного розвитку і функціонування української мови в усіх сферах суспільного життя, проте на сьогодні існує багато перешкод щодо реального втілення цієї норми. Перша з них, на жаль, низька свідомість у цьому питанні самих українців. Було б дуже добре, аби засоби масової інформації: телебачення, радіо, преса, Інтернет були взірцем для наслідування для всіх, хто хоче говорити українською правильно. Але, на жаль, сьогодні ЗМІ не можуть похвалитись бездоганим володінням державною мовою.

Тож робота бібліотеки для дітей в напрямі популяризації української мови є надзвичайно важливою. Приводом для цього, у тому числі, може стати відзначення Дня української писемності та мови.

До цього дня рекомендуємо організувати в бібліотеці **книжкові виставки:**

- виставка-порада "Словник – інструмент пізнання світу";
- виставка-рекомендація "Буду я навчатись мови золотої";
- виставка-панорама "Людина без книги – держава без майбутнього";
- виставка-звеличення "Українська – звучить гордо!";
- виставка-знайомство "Мова наша – пісня стоголоса";
- виставка однієї книги "Пригощаємо цікавою книгою";

Можна також провести такі заходи:

- мовна мозаїка "Пахне любистком і м'ятою мова моя";
- мовний двобій "Квітни, мово, зерницями слова!";
- музичне свято-концерт "Моя Україна, моя солов'їна ...";
- турнір знавців рідного слова "Яка ж багата рідна мова! Увесь чарівний світ у ній...";
- творчі зустрічі з письменниками, мовознавцями "Ми – народу пісенного, щедрого, українського – вірні сини";
- зустрічі з представниками національних меншин "Кожному рідна мова – найкраща";
- мовна гра-вікторина "Чит@ю – про все знаю!";
- ерудит-марафон "Мовознай";
- екскурс в дивовижний світ мов "Languages exhibition";

- відео-подорож "Від папірусу до книги";
- віртуальна гра-подорож для малят "Казкова плутанина, або веселі пригоди літери І";
- усний журнал "Як парость виноградної лози, плекайте мову...";
- мовна вікторина "У джерелах слова – душі криниця, а рідна мова, як чарівниця".

Для організації роботи у даному напрямі рекомендуємо використати подані нижче сценарії заходів.

Літературно-пізнавальна мандрівка "Слов'янське чудо – українська мова"

Протягом заходу бажано використовувати відеопрезентації, ілюстративні матеріали, музичний супровід. До участі у заході можна запросити мовознавців.

Перший ведучий: Великий поборник рідної мови, дисидент, педагог Олекса Тихий, який активно виступав проти русифікації і став на захист українського слова, за що у 1977-му році судом був визнаний "виключно небезпечним рецидивістом" і засуджений на 10 років пермських таборів, звідки вже й не повернувся, писав: "Мова – фундамент культури. Рідна мова – найдорожчий скарб народу. Рідна мова – підвалини інтелекту, рідна мова – основа патріотизму. Умирає мова – умирає культура. Умирає культура – припиняється прогрес, і історію починають творити нерони, бісмарки, муссоліні, гітлери, сталіні, мао цзедуни. А яка то історія – всім відомо". За те, щоб в Україні жила і розвивалась українська мова, Олекса Тихий, до речі, уродженець Донеччини, віддав своє життя. Він, на відміну від тих, хто заявляє: "Та яка різниця, як говорити", – твердо знав: "Чия мова – того й влада".

Другий ведучий: З цим твердженням перегукується поезія В. Сосюри:

І йшли віки,
були українці,
І сотворилось слово українське.
І сталося так,
То сказало собі слово
По-своєму і благословилося.
І прилетіли птиці, і вродилася калина,
І було солодко,
І було гірко.
І стало все називатися:

І земля, і матір,
І Вітчизна по-Українському.

Перший ведучий: Українська мова входить до групи найбільш розвинених і досконалих мов. І тому завдяки проголошенню незалежності України, вона по праву займає належне місце у світі, а для того, щоб ми знали, вивчали і не забували своєї рідної мови, щоб підвищували її значущість для майбутнього, наш національний календар поповнився ще однією важливою датою для кожного українця – 9 листопада. Свято було встановлено 6 листопада 1997 року Президентом України Леонідом Кучмою за підтримки ініціативи громадських організацій та з урахуванням важливої ролі нашої мови для розвитку українського суспільства Указом № 1241/97 "Про день української писемності та мови". В Указі було зазначено: "Установити в Україні День української писемності та мови, який відзначати щорічно 9 листопада в день вшанування пам'яті Преподобного Нестора Літописця".

Другий ведучий: Дата визначена не випадково, адже писемні пам'ятки, створені цим видатним давньоруським письменником, прародителем художнього слова, що народився поміж 1040 і 1056 рр., мали значний вплив на розвиток всієї української культури. Результатом важкої 20-річної праці Нестора Літописця стала "Повість минулих літ". Саме із Києва "Повість" пішла між слов'ян і стала досить популярною та шанованою.

Перший ведучий: У цей день – 9 листопада, за традицією покладають квіти до пам'ятника Нестору Літописцю, відзначають найкращі здобутки просвітителів та мовознавців у сфері мови та культури України, заохочують видавництва, які випускають літературу українською мовою. У цей час також стартує Міжнародний конкурс знавців української мови імені Петра Яцика.

Другий ведучий: Хто ж такий Петро Яцик? Як великого мецената і найпалкішого цінителя української культури, його знав увесь світ. Будучи українцем за походженням, він одним із перших у сучасній історії України мислив категоріями патріотизму в контексті глобального розвитку цивілізації. І тому його фраза-афоризм: "Справжній патріотизм вищий за будь-які партії..." – близька і зрозуміла для нас сьогодні. Народився мовознавець в селі Верхнє Синьовидне на Львівщині у селянській родині. Закінчивши семирічку, ставши помічником машиніста, а потім виїхавши за кордон, Петро Яцик не переставав вболівати за долю своєї Батьківщини. Про себе він писав: "Нетиповий українець... Мабуть, цей вислів більш точно передає сутність мого єства. Все своє життя я прагнув відродити українську свідомість, бив у дзвони вашого сумління, щоб ви порвали пута лжі, здерли полуду меншовартості і самовтіхи, аби наша прадавня нація зі своїм перлинним надбанням не залишилась у замшлій мушлі якимсь екзотичним етносом – в історичному тупику осторонь

магістралі світового розвитку. А наша прекрасна мова – солов'їне слово – витворена славними пращурами, виплекана національними світочами думки і духу, увібрана нами з материнським молоком, не може і не повинна бути ущемленою і зацькованою, спаплюженою і розчавленою нині – в самостійній Українській державі... Існуючи та працюючи заради цього все своє життя, я свято вірив: замість того, щоб цілий вік нарікати на темряву, краще засвітити бодай одну свічку – й на світі менше стане темряви...". А у 2000 р., не зрадивши-таки своєму життєвому кредо, Петро Яцик запалив свічу Міжнародному конкурсу знавців української мови, який уперше відбувся на батьківщині Тараса Шевченка у селі Моринцях.

Перший ведучий: Надзвичайно важливе значення в історії народу має виникнення письма. Питання походження слов'янської писемності дуже складне і досі не розв'язане. Протягом багатьох років учених цікавлять питання: коли і як народилась слов'янська писемність, абетка і чи мали наші предки до цього якісь інші писемні знаки? Разом з християнством до Київської Русі прийшла старослов'янська (або церковнослов'янська) мова, створена на базі давньоболгарських діалектів одними з перших слов'янських культурних діячів Кирилом і Мефодієм. Нею писалися релігійні та офіційні тексти. Старослов'янська мова довгий час виконувала функції писемної мови.

Другий ведучий: До речі, сучасні дослідники, критикуючи теорію єдиної давньоруської /або праруської/ мови, вичленовують українську мову безпосередньо з праслов'янської мови без проміжних ланок. Згідно з цим підходом три східнослов'янські мови: українська, білоруська й російська – зростали незалежно одна від одної як мови самостійні, і так званої "праруської" спільної мови не існувало. Безперервність історичного розвитку етносу на українських землях від середини I-го тисячоліття н. е. до нашого часу може свідчити про те, що після розпаду праслов'янської мовної спільноти в цьому ареалі почав формуватися український етнос і відповідно – українська мова. Вона прийняла від праслов'янської значний специфічний лексичний фонд, чимало фонетичних та граматичних (насамперед, морфологічних) рис, які в інших слов'янських мовах замінилися новими, а в українській мові вони склали найдавнішу групу мовних особливостей.

Перший ведучий: З XIV по XVIII ст. на теренах України побутувала староукраїнська мова, яка активно використовувалась, як писемна. Поява новоукраїнської мови, яка згодом стала сучасною, датується XIX століттям. Її зачинателем вважається письменник І. П. Котляревський. Ну а Т. Г. Шевченко – основоположник сучасної української літературної мови.

Другий ведучий: В основі сучасної мови лежить система полтавсько-наддніпрянських говірок. Основний словниковий фонд української мови

містить чотири пласти слов'янських слів: спільноіндоевропейська лексика; праслов'янські слова; власно українські слова, наявні тільки в українській мові; запозичення з інших слов'янських мов. Решту лексики складають більш пізні запозичення, серед яких найбільше з мертвих класичних мов – давньогрецької, латини і старослов'янської. За радянських часів до лексичного складу ввійшло багато русизмів, які часто вводились без адаптування до вимог граматичної системи.

Перший ведучий: Останнім часом лексичний склад української мови активно поповнюється запозиченнями з англійської мови. Але загальний розвиток мови відбувається за рахунок внутрішньомовних ресурсів: нові слова творяться на базі вже існуючих, творчість яких ознаменувала собою початок нової ери української літератури.

Другий ведучий: От і добігає кінця наша мандрівка в історію української мови. Сподіваємось, вона була цікавою і збагатила вас новими фактами про історію, становлення та розвиток української писемності та мови. Тож, любимо і шануймо українську мову – одну із наймилозвучніших, найбагатших, найпоширеніших і найкращих мов у світі! І нехай вам смакують українські слова!

Інтелектуально-розважальний марафон "Відкрий замок від дверей у країну слів"

Марафон проводиться за формою інтелектуальної гри "Брейн-ринг". Присутні діляться на команди, ведучий дає на обговорення питання 1 хвилину. Хто швидше і правильно відповідає, той і перемагає. Гра-марафон закінчується, коли одна з команд набирає 6 балів. Нагороджуються призами гравці і команда, що перемогла.

Питання до марафону бажано записати на окремих картках і протягом гри чергувати легкі і більш складні запитання.

Ведучий: Шановні друзі, наші любі читачі, сьогодні в цій залі знову зустрілись ми з вами: привід є – за рішенням ЮНЕСКО 8-го вересня щорічно у світі відзначається Міжнародний день грамотності, а 9 листопада в Україні, за Указом Президента України, – День української мови та писемності.

Бути освіченими людьми, знати рідну мову – обов'язок кожного громадянина нашої держави. Мова – це найбільший скарб народу. Це саме той інструмент, який єднає людей однієї нації, робить їх єдиним цілим.

Кожен мешканець України може перевірити свою грамотність, написавши Всеукраїнський радіодиктант, ми ж з вами проведемо сьогодні інтелектуально-розважальний марафон "Відкрий замок від дверей у країну слів" і в ігровій формі перевіримо знання з граматики та лексики української мови.

Тож, починаймо!

1. Українець – особа чоловічої статі, українка – жіночої. За аналогією: грузин – грузинка, англієць – англійка. А як назвати людину, що народилась в Греції? (*Він - грек, а вона – грекиня, гречанка*);

2. Як правильно вжити форми слова "плечі"? Плеч, пліч чи плечей? (*Вживаються всі три форми*);

3. Є слова – ну й цікаво!

Є слова – просто диво!

Прочитаймо їх з вами:

Чи то зліва направо,

Чи то справа наліво –

Означають те саме.

Ось дивіться: корок, біб, око, Кирик, зараз, піп ...

Є ще й інші на умі,

Та назвіть ви їх самі. (Д. Білоус)

Як називаються такі слова? (*паліндром*);

4. Відгадайте загадку: До мене можна з річки доплисти,

Мене дівчина може заплести,

Дід, як знаряддя – на плечі нести. (*Коса*).

Як називаються слова однакові за звучанням і написанням, але різні за значенням? (*Омоніми*);

5. У нас відомі дві назви цього овочу – томат і помідор. Чому овоч один, а назв дві? (*Різні походження назв: давні ацтеки називали помідори – "томатль", що означає – велика ягода. Помідор – назва італійська, походить від "поммід'оро" – у перекладі – золоті яблука. Золоті, тому що колір помідорів – жовтий, саме такі сорти спочатку потрапили до Італії*);

6. Як з'явилося в мові слово кенгуру? (*Англійці, вперше прибувши до Австралії, побачили незнайому їм тварину, запитали в аборигенів, як вона називається. Ті відповіли – кенгуру, що дослівно означає – "не розуміємо, не знаємо". Так назва і залишилась*);

7. Відгадайте загадку та поясніть, що означає відгадане слово:

Кругла куля не проста,

Голуба, велика:

Без будинків там міста,

Без води там ріки;

Без людей і без землі

І шляхи, і гори,

І моря, і взагалі

Всі земні простори. (Д. Білоус) (*Глобус. Походить з латинської мови – globus, означає "куля"*);

8. Мандруємо містами України. Івано-Франківськ у 1962 році перейменували із Станіслава на честь І. Франка. Олександрівськ перейменовано у Запоріжжя у 1921 році, бо "за порогами", місто Дніпро тепер носить тільки назву річки, на берегах якої він розташований. А звідки походить назва Мелітополь? (*В перекладі з грецької – медове місто, бо меліта – мед, а поліс – місто*);

9. Два кольори мої. В українській мові проміжний колір між зеленим і синім має дві назви: голубий і блакитний. Звідки походять ці назви? (*Голубий походить від іменника голуб і вказує на характерний для голубів колір: шия голуба має специфічне забарвлення з синім полиском пір'я. Той самий зміст передає слово блакитний, хоча відчувається відтінок небесно-голубої барви. Назву запозичено з польської мови в середині 16 ст.*);

Хвилинка-цікавинка від ведучого: Назву кольору "фіолетовий" українська мова запозичила у 18 ст. з польської, в свою чергу, польське слово походить від німецького "violett", німецьке – від французького "violet", французьке – від латинського – "viola", що означає – "фіалка". Ось такий довгий ланцюжок.

10. Звідки походить фразеологізм "бути на сьомому небі", що означає – безмежне, надмірне щастя? (*Вираз породжений міфологічним уявленням про сім нерухомих кришталевих сфер, де укріплено зірки і планети. Сфери розташовані на неоднаковій височині. Найвища сфера була водночас найвищим щастям*).

Підводяться підсумки марафону, вручаються призи.

Ведучий: А на завершення нашого розважально-інтелектуального марафону давайте пригадаємо безсмертні рядки з поезії М. Рильського:

Не бійтесь заглядати у словник:
Це пишний яр, а не сумне провалля,
Збирайте, як розумний садівник,
Достиглий овоч у Грінченка й Даля.
Не майте гніву до моїх порад
І не лінуйтеся доглядати свій сад.

І ще:
Прислухайтесь, як океан співає –
Народ говорить. І любов, і гнів
У тому гомоні морським. Немає

Мудріших, ніж народ, учителів;
У нього кожне слово – це перлина,
Це праця, це натхнення, це людина.

Мовна вікторина "Подорож в країну Мовознавства"

Мовну вікторину рекомендуємо проводити у формі квесту. Діти діляться на команди і мандрують станціями, вказаними на маршрутизаторах. На кожній із станцій учасники дають відповіді на запитання, виконують завдання, отримують жетони за кожну правильну відповідь. Перемагає та команда, яка швидше впорається із завданнями і набере більше жетонів.

Станція I "Мудрагелі".

Завдання "Апостроф – це цікаво": утворити прикметники від заданих іменників і, де треба, поставити апостроф.

1. Сік із моркви – *морквяний сік*.
2. Молоко з-під корови – *коров'яче молоко*.
3. Шия в жирафа – *жираф'яча шия*.
4. Покрівля із соломи – *солом'яна покрівля*.
5. Одяг для свята – *святковий одяг*.
6. Клітка для мавп – *мавпяча клітка*.
7. Будинок із каменю – *кам'яний будинок*.

Завдання "Від синоніма до антоніма": добрати до заданих слів синоніми, а потім антоніми.

1. Ввічливий – *гречний, люб'язний, чемний / грубий, невихований*.
2. Важливий – *значний, суттєвий / дріб'язковий, малозначний, нікчемний*.
3. Гарний – *красивий, чудовий, прекрасний / поганий, потворний, огидний*.
4. Добрий – *хороший, душевний / злий, лихий, жорстокий*.

Завдання "Що це означає?": до поданих фразеологізмів добрати усталені вирази з протилежним значенням та поясніть їх лексичне значення. Наприклад, бити байдики (*ледарювати*) – гнути спину (*працювати*).

1. Тримати язик за зубами (*мовчати*) – дерти горло (*кричати*).
2. Пасти задніх (*відставати*) – бути в авангарді (*йти попереду*).
3. На всіх парах (*поспішати*) – як сонна муха (*робити повільно, не кваплячись*).
4. Душа в душу (*мирно, спокійно*) – як кішка з собакою (*сваритися*).

Станція II "Фонетичні загадки"

Завдання: відповісти на запитання.

1. Скільки звуків в українській мові? (*Всього 38, голосних – 6, приголосних – 32*).
2. Який склад називається закритим? (*Якщо закінчується на приголосний*).
3. Звук [й] – голосний чи приголосний? (*Приголосний*).
4. Які букви завжди позначають 2 звуки? (Буква щ – [шч] та буква ї – [йі]).
5. Випадання одного із звуків називається...? (*Спрощення*).
6. За допомогою яких букв передається м'якість приголосних на письмі? (*я, ю, є, ї, і, ь*).

Станція III "Народна мудрість"

Завдання: відгадати загадки.

1. Сіре сукно лізе у вікно (*Сутінки*).
2. Ввечері вмирає, а зранку оживає (*День*).
3. У яку бочку не можна налити води? (*У повну*).
4. Що важче: пуд пір'я чи пуд заліза? (*Однаково*).
5. Піднялися ворота – всьому світу красаота (*Веселка*).
6. Годинника не має, а час знає (*Півень*).

Станція IV "Сам собі редактор"

Завдання: знайти помилку у виборі слова, відредагувати словосполучення.

1. Нанести шкоди (*завдати шкоди*).
2. Робітники журналу (*працівники журналу*).
3. Приймати участь (*брати участь*).
4. На протязі тижня (*упродовж тижня*).

Після проходження станцій всі учасники збираються в читальному залі. Підбиваються підсумки змагань. Переможці нагороджуються дипломами.

Ведучий: Дорогі діти! Мандруючи країною Мовознавства, ви впевнились у тому, що українська мова – це не лише навчальний предмет, а й засіб пізнання світу, шлях до поглиблення наших знань про нього. І чим досконаліше ми

володітимемо мовою, тим більшими будуть можливості розширити свій кругозір, поглибити свої знання. А вдасться нам це, якщо ми знатимемо, розвиватимемо й розумітимемо українське слово.

З нагоди відзначення Дня української писемності та мови можна запропонувати дітям **калейдоскоп цікавих фактів про українську мову:**

- Українська мова – єдина державна мова в Україні. Статус офіційної або близької до офіційної вона має в багатьох державах світу: Молдові, Сербії, Румунії, Словаччині, Польщі та ін. *Історична довідка: державною українська мова була у Великому князівстві Литовському (XIV-XVI ст.).*

- Українська мова – одна з наймилозвучніших мов світу. 1934 року в Парижі на лінгвістичному конгресі провідні фахівці визнали українську мову третьою з-поміж усіх мов (після французької та фарсі) за мелодійністю, лексичним і фразеологічним багатством, величезними словотвірними можливостями, синтаксичною гнучкістю. На аналогічному форумі мовознавців у Швейцарії, де головними критеріями оцінки були евфонічна система мови, її мелодійність і милозвучність, українську мову було названо другою після італійської.

- Українська мова є однією з найпоширеніших мов у світі, за кількістю носіїв вона посідає, за різними даними, 26 або 32 місце у світі.

- Найближчими до української мови за лексичними ознаками є білоруська (84%), польська (70%) та сербська (68%) мови. Російська мова на четвертому місці (62%). У фонетиці і граматиці найбільше спільних рис – від 22 до 29 – українська мова має з білоруською, чеською, словацькою й польською мовами, з російською - 11.

- Сучасна українська мова нараховує близько 256 тисяч слів.

- На відміну від інших східнослов'янських мов, в українській мові є кличний відмінок.

- Найбільш уживаною літерою в українській мові є літера п; на цю букву також починається найбільша кількість слів. Найменше слів з літерою ф.

- Найбільше синонімів має слово "бити" - 45.

- Українська мова багата на зменшувальні форми. Зменшувальну форму має навіть слово "вороги" – "вороженьки".

- Найдовшим словом в українській мові є слово "дихлордифенілтрихлорметилметан" (назва хімікату, що використовується для боротьби зі шкідниками). У цьому слові є 30 літер.

Використана література

Чак, Є.Д. Мандрівка в Країну слова: Науково-художня книжка / Є.Д. Чак; Мал. А. Касперова та Л. Харлампієва. – К.: Веселка, 1981.- 103 с.:іл.

Брезгіна, А. Свято української писемності та мови:[Сценарій] / А. Брезгіна // Вивчаємо українську мову та літературу.-2016.-№6.-с.31-36.

Дем'яненко, С. «Мово моя материнська, квітни в душі й на устах...»: [Літературно-музична композиція до Дня української писемності та мови] / С. Дем'яненко // Дивослово.- 2014.-№10.-с.19-23.

Деркач, Л. Українська рукописна книга – джерело духовної культури народу: [До Дня української писемності та мови] / Л. Деркач// Дивослово. - 2016.-№11.-с.21-26.

Дудник, І. Мово рідна, світи в ріднім домі / І. Дудник // Вивчаємо українську мову та літературу.-2016.-№11.-с.9-14

Знакові книги української писемності: [До Дня української писемності та мови] // Вивчаємо українську мову та літературу. Позакласна робота. - 2016.-№10.-с.36-38. - (Кольорова вкладка)

Ковальчук, І. До Дня української писемності і мови: [Сценарій] / І. Ковальчук// Вивчаємо українську мову та літературу.-2016.-№11.-с.2-8.

Корнійчук, О. С. З історії виникнення української писемності та мови:[Сценарій, є вікторина та гра]/ О. Корнійчук// Все для вчителя. - 2015.-№10.-с.11-12.

Корнійчук, О.С. Літературно-лінгвістичний батл до Дня української писемності / О.С. Корнійчук// Все для вчителя.-2016.-№11.-с.6-7.

Курліна, З. Шануй прекрасне рідне слово народу славного мого: [Свято-ярмарок до Дня української писемності та мови. 5-6 кл.] / З. Курліна // Вивчаємо українську мову та літературу. Позакласна робота.-2016.-№10.-с.6-9.

Литвинюк, Л. Свято українського слова: [Сценарій до Дня української писемності та мови] / Л. Литвинюк // Українська мова і література в школах України. - 2016.-№10.-с.58-63.

Мельничук, Г. 9 листопада – День української писемності та мови: [Сценарій]/ Г. Мельничук // Вивчаємо українську мову та літературу. Позакласна робота.-2016.-№10.-с.2-5.

Олесь, О. 9 листопада – День української писемності та мови: [Поезії] / О. Олесь // Світ дитини. - 2016.-№11.-с.3.

Погребець, Н. Конкурсна програма до Дня писемності та мови / Н. Погребець // Виховна робота в школі. - 2016.-№10.-с.36-37.

«Ти наше диво калинове...»: [Мовознавчий турнір до Дня української писемності та мови] // Українська мова і література.-2014.-№10.-с.63-71.

Чорна, С. Найдорожчий скарб народу й основа патріотизму:[День української писемності та мови] / С. Чорна// Голос України.-2016.-№213.-9 листопада. - с.14.

Шквара, С. Ігри патріотів. Філологічні змагання. 7-8кл.: [Сценарій змагання, присвяченого Дню української писемності та мови]/ С. Шквара// Вивчаємо українську мову та літературу. Позакласна робота. - 2016.-№11.- с.34-38.

Комунальний заклад "Запорізька обласна бібліотека для дітей
"Юний читач" Запорізької обласної ради

69006
м. Запоріжжя
вул. В.Лобановського, 14

Телефони: (061) 236-85-62
236-85-63
236-86-27
236-86-49
Факс: 61) 236-85-62

Ел. пошта: zobd@ukr.net
Сайт: zobd.zp.ua